

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

26 квітня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 856/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С., Мішина М.І., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Щотки С.О.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно суддів Апеляційного суду Харківської області Карімової Лариси Вікторівни, Бурлаки Ірини Василівни, Яцини Віктора Борисовича за скаргами Баришенської Клавдії Михайлівни, Добровольської Ольги Євгенівни, Збарської Наталії Львівни, Лаврентьєва В'ячеслава Володимировича, Лаврентьєвої Зої Іванівни, Сорокіної Тетяни Миколаївни, Шевченко Ганни Корніївни, Шумейко Любові Андріївни,

встановила:

У травні 2014 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі - Комісія) надійшли скарги Баришенської К.М., Добровольської О.Є., Збарської Н.Л., Лаврентьєва В.В., Лаврентьєвої З.І., Сорокіної Т.М., Шевченко Г.К., Шумейко Л.А., в яких вони вказують на порушення колегією у складі суддів Апеляційного суду Харківської області Карімової Л.В., Бурлаки І.В. та Яцини В.Б. встановленого законом строку розгляду цивільної справи за їх позовом.

Крім того, не погоджуються з ухвалою судді Карімової Л.В. від 29 листопада 2013 року про залишення без руху апеляційної скарги Збарської Н.Л. та інших заявників, ухвалами цієї ж судді від 6, 16, 19, 26 грудня 2013 року, а також від 20 січня 2014 року про відкриття провадження у справі за апеляційними скаргами інших осіб, які беруть участь у зазначеній справі, та з ухвалою цієї судді від 23 грудня 2013 року про поновлення ПАТ «Укртелеком» пропущеного строку на апеляційне оскарження рішення суду першої інстанції.

До того ж, Збарська Н.Л. зазначає про наявність у справі документів, які надійшли через канцелярію суду, без обговорення в судовому засіданні

відповідних клопотань, що, на її думку, є спробою ухвалити завідомо неправосудне рішення.

З огляду на викладене, заявники просять притягнути суддів Карімову Л.В., Бурлаку І.В. та Яцину В.Б. до дисциплінарної відповідальності.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 Розділу II цього Закону «Прикінцеві та перехідні положення», розгляд заяв і скарг поданих, а дисциплінарних проваджень щодо суддів розпочатих до набрання ним чинності здійснюється відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 7 липня 2010 року № 2453-VI (далі - Закон).

Відповідно до статті 86 Закону, членом Комісії Весельською Т.Ф. проведено перевірку викладених у скаргах даних та обставин.

Розглянувши матеріали перевірки, заслухавши доповідь члена Комісії, проаналізувавши її висновок, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Карімової Л.В., Бурлаки І.В. та Яцини В.Б. необхідно відмовити з таких підстав.

До Апеляційного суду Харківської області 26 листопада 2013 року надійшли апеляційні скарги Лаврентьевої З.І., Шумейко Л.А., Шевченко Г.К., Сорокіної Т.М., Баришенської К.М., ОСОБА_1; Збарської Н.Л. - представника Лаврентьева В.В. і Добровольської О.Є.; ОСОБА_2, ОСОБА_3 на рішення Фрунзенського районного суду міста Харкова від 12 листопада 2013 року у справі за позовом Шевченко Г.К., Шумейко Л.А., Лаврентьевої З.І., Лаврентьева В.В., Баришенської К.М., Добровольської О.Є., ОСОБА_1, Сорокіної Т.М., ОСОБА_4, ОСОБА_5, ОСОБА_6, ОСОБА_7 до Управління комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської ради, ОСОБА_8, ПАТ «Укртелеком», ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_9, Комунального підприємства «Харківське міське бюро технічної інвентаризації», Харківської міської ради та інших, треті особи: Приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу Ємельянова І.Г. та інші, про визнання дій і рішень незаконними, договорів недійсними, визнання незаконними та скасування нотаріальної та державної реєстрації правочинів, поновлення порушеного права власності співвласників багатоквартирного житлового будинку шляхом виселення з незаконно займаних приміщень та проведення віндикації майна з чужого незаконного володіння.

29 листопада 2013 року відкрито апеляційне провадження за апеляційною скаргою ОСОБА_3 та залишено без руху апеляційні скарги Лаврентьевої З.І., Шумейко Л.А., Шевченко Г.К., Сорокіної Т.М., Баришенської К.М., ОСОБА_1, ОСОБА_2, Збарської Н.Л.

3 грудня 2012 року до суду надійшли апеляційні скарги відповідачів: Харківської міської ради, ОСОБА_9, ОСОБА_10 - представника ОСОБА_8.

Ухвалами судді Карімової Л.В. від 6 грудня 2013 року відкрито апеляційне провадження за скаргою Харківської міської ради; скарги ОСОБА_10 та ОСОБА_9 залишені без руху; призначено до розгляду апеляційну скаргу ОСОБА_3 на 12 грудня 2013 року.

9 грудня 2013 року Апеляційним судом Харківської області (судді Карімова Л.В., Бурлака І.В. та Яцина В.Б.) постановлено ухвалу про закінчення підготовки до розгляду справи за апеляційними скаргами ОСОБА_3 та Харківської міської ради, об'єднано їх в одне провадження та призначено справу до розгляду на 12 грудня 2013 року.

Цього дня розгляд справи відкладено на 23 січня 2014 року за клопотанням представника ОСОБА_2 про вирішення питання щодо відкриття провадження за його апеляційною скаргою після усунення її недоліків, а також через неявку позивачів та їх представника.

16 та 19 грудня 2013 року до суду надійшли апеляційні скарги ОСОБА_10 - представника ОСОБА_8, а також заявників після усунення їх недоліків та апеляційна скарга ПАТ «Укртелеком».

Ухвалами судді Карімової Л.В. від 16 та 23 грудня 2013 року відкрито апеляційні провадження за апеляційними скаргами ОСОБА_2, Лаврентьєвої З.І., Лаврентьєва В.В., Шумейко Л.А., Шевченко Г.К., Сорокіної Т.М., Баришенської К.М. в особі їх представника Збарської Н.Л. Апеляційну скаргу ОСОБА_1 визнано неподаною та повернуто.

Ухвалою судді Карімової Л.В. від 23 грудня 2013 року поновлено ПАТ «Укртелеком» строк на апеляційне оскарження рішення суду першої інстанції, однак апеляційна скарга залишена без руху у зв'язку з неналежною сплатою судового збору.

25 грудня 2013 року Апеляційним судом Харківської області постановлено ухвалу про закінчення підготовки до розгляду справи за апеляційними скаргами Лаврентьєвої З.І., Шумейко Л.А., Шевченко Г.К., Сорокіної Т.М., Баришенської К.М.; Збарської Н.Л. - представника Лаврентьєва В.В. та Добровольської О.Є.; ОСОБА_2; ОСОБА_10 – представника ОСОБА_8 на рішення суду першої інстанції від 12 листопада 2013 року та об'єднано їх в одне провадження зі скаргами ОСОБА_3 і Харківської міської ради, розгляд яких призначено на 23 січня 2014 року.

Ухвалою судді Карімової Л.В. від 26 грудня 2013 року відкрито апеляційне провадження за скаргою ОСОБА_9 (після усунення недоліків). Цього ж дня колегією у складі суддів Карімової Л.В., Бурлаки І.В. та Яцини В.Б. постановлено ухвалу про закінчення підготовки апеляційного розгляду справи за скаргою ОСОБА_9 та об'єднано її з іншими скаргами, що зазначені в ухвалі суду від 25 грудня 2013 року. Розгляд апеляційних скарг призначено на 23 січня 2014 року.

Ухвалою судді Карімової Л.В. від 20 січня 2014 року відкрито провадження за апеляційною скаргою ПАТ «Укртелеком». Ухвалою

Апеляційного суду Харківської області від 21 січня 2014 року вона об'єднана з іншими скаргами, розгляд яких призначено на 23 січня 2014 року.

Справа розглядалася в судових засіданнях 23 січня, 20 лютого та 13 березня 2014 року, під час яких учасники процесу надавали пояснення, судом вирішувалися заявлені клопотання. Наступні ж судові засідання, як зауважила у своїх письмових поясненнях суддя Карімова Л.В., призначалися з урахуванням тривалості надходження поштової кореспонденції для виклику тих позивачів, що до суду не з'являлися.

Засідання, що було призначене на 24 квітня 2014 року, не відбулося
ІНФОРМАЦІЯ_1.

У подальшому справа розглядалася у засіданнях 15 травня та 5 червня 2014 року, в яких вирішувалися клопотання учасників процесу, зокрема й задовольнялися клопотання відповідачів про продовження строку розгляду цієї справи, відповідно до частини другої статті 157 Цивільного процесуального кодексу України (далі - ЦПК України).

Розгляд справи, призначений на 26 червня 2014 року, не відбувся
ІНФОРМАЦІЯ_2 та знаходженням колегії суддів у щорічній відпустці (з 1 липня по 11 серпня 2014 року).

В судовому засіданні 21 серпня 2014 року вирішені клопотання всіх учасників процесу про залучення додаткових письмових доказів.

Рішення по суті спору ухвалено 28 серпня 2014 року - скасовано рішення суду першої інстанції від 12 листопада 2013 року, у задоволенні позову відмовлено.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 1 квітня 2015 року рішення Апеляційного суду Харківської області від 28 серпня 2014 року залишено без змін.

Стаття 6 Конвенції про захист прав людини та основних свобод, ратифікованої Законом від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР, гарантує кожній фізичній або юридичній особі право на розгляд судом упродовж розумного строку цивільної, кримінальної, адміністративної або господарської справи, а також справи про адміністративне правопорушення, в якій вона є стороною.

Відповідно до частин першої, другої статті 303¹ ЦПК України, апеляційна скарга на рішення суду першої інстанції має бути розглянута протягом двох місяців з дня постановлення ухвали про прийняття апеляційної скарги до розгляду. У виняткових випадках за клопотанням сторони з урахуванням особливостей розгляду справи апеляційний суд може подовжити строк розгляду справи, але не більш як на п'ятнадцять днів, про що постановляє відповідну ухвалу.

Критерії оцінювання розумності строку розгляду справи є спільними для всіх категорій справ, це - складність справи, поведінка заявника та поведінка органів державної влади (насамперед суду). Відповідальність держави за затягування провадження у справі, як правило, настає у разі нерегулярного

призначення судових засідань, призначення судових засідань з великими інтервалами, невжиття судом заходів для дисциплінування сторін.

Пунктом 2 частини першої статті 83 Закону передбачено дисциплінарну відповідальність судді за невжиття заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом.

Тож, дисциплінарна відповідальність судді не застосовується за порушення строку розгляду справи, вона настає лише у разі невжиття суддею (колегією суддів) заходів щодо розгляду справи протягом такого строку.

Як встановлено перевіркою, колегією у складі суддів Апеляційного суду Харківської області Карімової Л.В., Бурлаки І.В. та Яцини В.Б. судові засідання у справі призначалися регулярно, з невеликими інтервалами, а перерви оголошувались з об'єктивних причин: неявка позивачів, ІНФОРМАЦІЯ_3 та перебування колегії суддів у відпустці.

Окрім цього, у своїх поясненнях зазначені судді вказали на те, що причиною розгляду справи з порушенням встановленого строку є також її складність та об'ємність (у 15 томах) , велика кількість учасників процесу. Протягом двох місяців сторони подавали апеляційні скарги, які судом об'єднувалися в одне провадження, особи, які беруть участь у справі активно користувалися своїми процесуальними правами щодо подачі клопотань, які розглядалися судом.

Тож, враховуючи викладене, підстав вважати, що колегією у складі суддів Карімової Л.В., Бурлаки І.В. та Яцини В.Б. не вживалися заходи щодо розгляду справи протягом встановленого законом строку немає.

Стосовно доводів про наявність у справі документів, що надійшли через канцелярію суду, без обговорення в судовому засіданні відповідних клопотань, необхідно зазначити таке.

Відповідно до частини другої статті 160 ЦПК України, головуючий суддя керує ходом судового засідання та забезпечує додержання послідовності і порядку вчинення процесуальних дій, зокрема, визначає порядок розгляду клопотань.

Згідно з частиною першою статті 168 ЦПК України, заяви і клопотання осіб, які беруть участь у справі, розглядаються судом після того, як буде заслухана думка решти присутніх у судовому засіданні осіб, які беруть участь у справі, про що постановляється ухвала.

Частиною другою статті 303 ЦПК України, апеляційний суд досліджує докази, які судом першої інстанції були досліджені з порушенням встановленого порядку або в дослідженні яких було неправомірно відмовлено, а також нові докази, неподання яких до суду першої інстанції було зумовлено поважними причинами.

Як убачається зі змісту журналу судового засідання від 21 серпня 2014 року, в ньому розглядалися клопотання відповідачів про можливість дослідження судом наданих ними документів (доказів), що надійшли через канцелярію суду та містяться у справі. Представник Збарська Н.Л. проти задоволення таких клопотань заперечувала та просила вилучити з матеріалів

справи відповідні документи. Заслухавши думку сторін, суд, на підставі статті 303 ЦПК України, ухвалив вилучити з матеріалів справи копії документів, що знаходяться на аркушах справи № № 65, 181-192, 343-345 – том 12, № № 89, 99-114, 134 - том 13 та повернути їх тим учасникам процесу, які їх подали. У задоволенні клопотання Збарської Н.Л. про визнання інших доказів, а саме: пояснень представників відповідачів ОСОБА_11, ОСОБА_12, ОСОБА_8 недостовірними та вилучення їх зі справи суд відмовив, оскільки подання таких пояснень не суперечить вимогам процесуального закону.

Тож, оскільки колегія суддів, вирішила клопотання учасників процесу про можливість дослідження апеляційним судом додаткових доказів, поданих через канцелярію суду, а також клопотання Збарської Н.Л. про визнання доказів недостовірними, про що постановила ухвалу із занесенням її до журналу судового засідання, доводи про долучення до матеріалів справи документів поза судовими засіданнями та без обговорення відповідних клопотань у встановленому процесуальним законом порядку свого підтвердження не знайшли.

Окрім зазначеного, заявники, не погоджуючись з ухвалою судді Карімової Л.В. від 29 листопада 2013 року про залишення без руху їх апеляційної скарги, з ухвалами цієї ж судді від 6, 16, 19, 26 грудня 2013 року та від 20 січня 2014 року про відкриття провадження у справі за апеляційними скаргами інших осіб, які беруть участь у справі, а також з ухвалою судді від 23 грудня 2013 року про поновлення ПАТ «Укртелеком» пропущеного строку на апеляційне оскарження рішення суду першої інстанції, зазначають, що суддею, не зважаючи на відсутність недоліків їх апеляційної скарги, залишено її без руху, тоді як за апеляційними скаргами інших учасників процесу, не дивлячись на невідповідність їх вимогам статті 295 ЦПК України, провадження відкрито.

Також зауважують, що вказана ухвала про поновлення ПАТ «Укртелеком» строку на апеляційне оскарження рішення суду першої інстанції постановлена без відповідного клопотання цього підприємства.

Суддя Карімова Л.В. у своїх поясненнях зазначила, що ухвала від 29 листопада 2013 року про залишення апеляційних скарг без руху постановлена відповідно до вимог статей 295, 297 ЦПК України. Зазначені в цій ухвалі вимоги, як і вимоги інших ухвал про залишення апеляційних скарг без руху, були виконані особами, які їх подали, тож провадження за всіма скаргами відкрито.

Що стосується поновлення ПАТ «Укртелеком» строку на апеляційне оскарження, то з матеріалів перевірки вбачається, що 19 грудня 2013 року до суду надійшла апеляційна скарга ПАТ «Укртелеком» на рішення суду першої інстанції від 12 листопада 2013 року, в якій повідомлено, що представник цього товариства не був присутній під час проголошення вказаного рішення та отримав його копію лише 2 грудня 2013 року. Зазначена обставина була підтверджена ПАТ «Укртелеком» і в судовому засіданні. Тож, визнавши такі

причини пропуску строку на апеляційне оскарження поважними, суддя Карімова Л.В. вважала за необхідне поновити його.

Статтею 6 Конституції України регламентовано, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно з частиною першою статті 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається.

Оскільки ж Комісія не є органом правосуддя, то вона не вправі перевіряти законність і обґрунтованість судових рішень, як і надавати правову оцінку процесуальним діям судді.

Отже, враховуючи те, що доводи скарг про затягування розгляду справи колегією у складі суддів Апеляційного суду Харківської області Карімової Л.В., Бурлаки І.В. та Яцини В.Б. не знайшли свого підтвердження в ході проведеної перевірки, а судовим рішенням Комісія оцінки не надає, підстав для відкриття дисциплінарної справи стосовно цих суддів немає.

Керуючись статтями 83-86, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Комісія, -

вирішила:

Відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Апеляційного суду Харківської області Карімової Лариси Вікторівни, Бурлаки Ірини Василівни, Яцини Віктора Борисовича.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.І. Мішин

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

С.О. Щотка